Akutagava Ryunoske
(Ahmad A'zam tarjimasi)

CHAKALAKDA

Novella

Mahkama tơrasi tergovida ơtinchining aytganlari

Xuddi shunday. Murdani men topdim. Bugun ertalab ham, hamishagidek ơtin chopish uchun toqqa, uzoqroqqa chiqqan edim. Ơlik shu toğ tagidagi chakalakda yotgan ekan. Aniq qaerda? Yamasinga ơtadigan qatnov yơlidan taxminan tơrt-besh tyo* ichkarida bambuk bilan yangi kriptomeriy aralash ơsgan ovloq bir joy.

Murdaning egnida poytaxtdagilar kiyadigan och-havorang suykan*, boshida nimdoshgina abosi* qalpoq bor edi. U chalqancha yotgan ekan. Keyin, mana, gavdasida bitta shu jarohat kơrindi, lekin qoq kơkragida, atrofidagi quruq bambuk xazonlari misoli aniq shingarfiga bơyalgandek. Yơq, qon boshqa ketmayotgan edi. Jarohati, kơrinishidan, qotgan shekilli. Ha, yana bitta narsa, jarohatda qon sơrib tơygan sơna ham qơnib turgan edi, oyoq tovushimdan uchib ham ketmadi.

Qilichmi yo shunga ơxshagan biron narsa kơrinmadimi? Yơq, hech narsa kơrinmadi. Faqat yonida murda yotgan kriptomeriy tagida arqon ham tushib qolgan ekan. Ha yana... ha, ha, arqondan boshqa yana u yerda taroq bor edi. Yơq, bơldi, murda yonida bori – shu ikkita narsa edi. Nima, ot yơqmidi? E, u yoqqa hech bir ot ơta olmaydi. Ot yơli nariroqda, chakalakdan keyin.

Mahkama tơrasi tergovida yurtgashta rohibning aytganlari

Marhum bilan men kecha kơrishgan edim. Kecha... tush paytlari chamasi. Sekiyamadan Yamasinga boradigan yơlda. U otga mingan xotin bilan Sekiyamaga qarab ketayotgan edi. Xotin gardishi keng, hijobli shlyapa kiygan edi, shuning uchun yuzini kơrganim yơq. Xagi naqshi nigorli ipak kơylagi kơrindi, xolos. Oti jiyronga moyil, yoli qirqilgan. Bơyimi? Odatdagidan chamasi tơrt tyo[1] balandroq. Rohibman-ku men, bunaqa narsalarni uncha farqlamayman. Erkakning... ha, belida qilichi bor edi, elkasiga kamon ơqli sadoq osilgan. Hozir ham esimda: loklangan qora kơn sadoq, yigirmatacha ơqning uchi ham chiqib turgan edi.

[1] [1] Sun – 3,3 sm. (otning odatdagi balandligi 4-5 s ku hisoblangan. Syaku – 33 sm.*Suykan – kimono turi, *abosi – baland yumshoq shapka: badavlat odamlar kiyadi..*Të – 109 metr

Uning shunday qismatga uchrashi tushimga ham kirgani yoq. Rostdan ham, inson umri lahzalik gap, shudring nimayu chaqmoq nima! Oh, bunga soz bormi, juda qayğuli.

Mahkama torasi tergovida posbonning aytganlari

Shu, men tutgan odammi? Bu – nom kotargan yoltosar Tadzyomaru. Ushlagan vaqtimda u Avadagutidagi tosh koprik ustida otdan yiqilib, inqillab yotgan edi. qachon? Otgan kecha, birinchi tunqotar mahalida. Oldingi gal, ushlashimga sal qolganda, uning ustida xuddi shu suykan, kamarida qilichi taqilgan edi. Bu gal, mana, koryapsizki, kamon bilan kamon oqlari ham bor. E shunaqami? Olgan odamning narsalarining ozimi? Xop, unda qotillik, shubha yoq, Tadzyomaruning ishi. Charm tortilgan kamon, loklangan qora sadoq, lochin patli on yettita kamon oqi, shularning hammasi, demak, oldirilgan odamniki bolgan. Ha, ot, ozingiz aytgandek, jiyron, yoli qirqilgan edi. Taqdir-da, qarang-a, shu ot tashlabdi-da. Koprikdan sal narida otlab yurgan edi, uzun jilovini sudrab.

Bu Tadzyomaruning ozi poytaxtda izğib yuradigan boshqa qaroqchilarga oxshamaydi, ayollarga juda och. Esingizdami, bultur Bindzuruga atalgan Akitoribe ehromi orqasidagi toğda bir ayolni. .meningcha, ziyoratchilardan bolsa kerak, qizchasi bilan oldirishgan edi? Ana shunda ham Tadzyomaruning qoli bor deb aytadilar. Ana, jiyron ot mingan juvon, agar Tadzyomaru erkakni oldirgan bolsa, u qayoqda qoldi, unga nima boldi? Noma'lum. Kechirasiz, aralashyapman, lekin buni bir surishtirib korish kerak.

Mahkama torasi tergovida kampirning aytganlari

Ha, mening qizim turmushga chiqqan odamning murdasi. Faqat u poytaxtdan emas. Vakafadagi Kokufudan, samuray. Oti Kanadzava Takexiro, yigirma olti yoshda. Yoq, unga biron-bir odamning qasd qilishi mumkin emas – juda yumshoq fe'lli edi.

Mening qizimmi? Uning oti Masago, on toqqiz yoshda. Uning fe'li botir, erkaklardan qolishmaydi. Takexirogacha hech qachon bironta ham xushtori bolmagan. U buğdoyrang, chap kozining burchagida xoli bor, yuzi kichkina, chozinchoq.

Kecha Takexiro qizim bilan Vakasaga ketgan edi. Qaysi gunohi uchun bu musibat boshiga tushib turibdi? Nima boldi qizimga? Kuyovimning qismatiga-ku, kondim, na iloj, yoq, lekin qizimning kuyugiga chiday olmayapman. Men bir kampir odam, barcha avliyolar haqqi, yolvoraman, hamma ormonu dalalardan izlang, faqat qizimni toping! qanaqa vahshiy ekan bu yoltosar, oti inima edi, Tadzyomarumi? Faqat kuyovimni emas, qizimni ham... (boshqa gapirishga holi kelmay, yiğlab yuboradi.)

Tadzyomaruning iqrori

Bu odamni men ơldirdim. Lekin juvonni men ơldirganim yơq. qayoqqa ketdi? Buni men ham bilayman. Tơxtang! Meni qancha qiynamang, bari bir, bilmagan narsamni bilaman, deb ayta olmayman-ku. Bundan tashqari, endi shunday bơlib qoldimi, qơrqib ơtiramanmi, hammasini ochiq aytaman.

Bu erkak bilan juvonni tushdan sal ơtib kơrdim. Juvonning ipak yopinchiğini shamol bir kơtardi, shu payti yalt etib yuzi ochildi. Bir lahzaga – lip etdiyu yana bekildi – balki shuning uchundir, yuzi menga malak siymosidek kơrindi. Shu zahoti erkagini ơldirib bơlsa ham juvonga erishaman deb qasd qildim.

Sizga bu vahshiylik bơlib tuyulyapti, a? Arzimagan narsa, erkakni ơldirish ham ish bơptimi? Ayolga erishaman deganda erkakni doim ơldiradilar. Faqat men belimdagi qilichim bilan ơldiraman, siz esa qilich ishlatmaysiz, hokimiyat, pul, ba'zan esa shirin gaplar bilan ơldirasiz. Tơğri, bunda qon tơkilmaydi, erkak bus-butun turadi – lekin bari bir ơldirgan bơlasiz. Bunday ơylasa, qaysimizning gunohimiz oğirroq - siznikimi, menikimi, - kim biladi? *(Zaharxanda iljayish.)*

Bu, erkakni ơldirmay ham ayolga erishish iloji bơlsa, kơnglim joyiga tushmaydi. degani emas. Bu gal esa ayolga erkakni ơldirmay ham shunday erishmoqchi bơldim. Faqat qatnov yơlda bunaqa ishni qilish mushkul. Shuning uchun ikkovini ham chakalak ichkarisiga qanday kirgizishni ơyladim.

Bu qiyin bơlmadi. Ularga yơlovchiman, deb qơshilib oldim-da, tơğridagi toğda bir qơrğon bor, bugun ơsha erni kavlagan edim, kơp qilich bilan oyna[2] chiqdi, begona kơzdan pana qilib, toğ tagidagi chakalakka kơmib qơydim, endi xaridor chiqsa, sơragan narsasini arzongarovga sotaman, deb gapni tơqidim. Erkak sekin-asta gapimga laqqa tushaverdi. Mana, nima deb ơylaysiz? Dahshatli narsa-da ochkơzlik! Yarim soat ham ơtmadi, ular otining boshini toqqa burib, sơqmoq yơldan menga ergashdilar.

Chakalakka yetib borganimizdan keyin narsalarning chakalak ichiga kơmilganini aytib, kirib kơrishlarini taklif qildim. Kơzi ochlik erkakning ich-etini kemirayotgan edi, albatta u yơq demadi. Lekin juvon otdan tushmay, shu yerda kutaman, deb turib oldi. Uning aqli joyida ekan, chunki chakalakning juda qalinligini kơrib turardi. Hammasi xamirdan qil suğurgandek bơldi, juvonning ơzini qoldirib, erkakni chakalakka ergashtirib kirdim.

Chekkada faqat bambuk ơsgan edi. Lekin chamasi bir tyo yurganimizdan keyin kriptomeriya uchray boshladi. Ơylagan ishimni qilish uchun bundan qulay joy yơq edi. Shox-shabbani yirib yơl ochib borib, xazinani kriptomeriya tagiga kơmganimni rostga ơxshatib gapirdim. Erkak meni eshitgani sayin ơsha yoqqa, kriptomeriyaning nozik novdalari kơrinayotgan joyga oshiqar edi. Bambuk kamaya borib, atrofni kriptomeriya tutgan joyda erkakka tashlandim-da, uni yerga bosdim. Uni daraxtga boğlash birpaslik ish bơldi. Arqon hamishagidek belimda edi, chunki chetanlardan oshib ơtishda doim

[2] Qadimda oyna metal, odatda bronzadan yasalgan.

menga asqotadi. Turgan gap, baqirmasin deb bambukning tσkilgan barglarini oğziga tiqin qildim, u bilan qiladigan boshqa ish ham qolmadi.

Erkakni hal qilib, juvonning oldiga qaytib keldim, unga yσldoshining birdan mazasi qochib qolgani, σzi borib kσrmasa bσlmasligini aytdim. Bu ish ham σylaganimdek chiqqanini gapirib σtirish shart emas. U gardishi keng shlyapasini boshidan oldida, qσlimni qσyib yubormay, chakalak ichiga yurdi. Lekin eri daraxtga boğlangan joyga kelishimiz bilan, uni kσrdiyu qσlini qσyniga tiqib, shartta xanjar chiqardi. Hech qachon bunaqa chars, botir xotinni kσrmaganman. Hazir bσlib turmaganimda qornimdan tiğ yeyishim hech gap emas edi. Bunga-ku chap berdim. Lekin u ayamay tσğri kelgan joyimni chavaqlayverdi. Ha endi, men ham bekorga Tadzyomaru emasman, axiyri qilich ishlatmay, qσlidagi xanjarini urib tushirdim. Qurolsiz qolgandan keyin har qancha qσrqmas bσlmasin, juvonning qσlidan nima ham kelardi. Ha, mana. nihoyat, σylaganimdek, erkakning umriga zomin bσlmay, ayoliga erishdim.

Ha. erkakni tirik qoldirib. Σzi uni keyin ham σldirish niyatim yσq edi. Lekin oxirida, kσzyoshiga chσmib yotgan juvonni shunday tashlab. chakalakka biqinib ketmoqchi edim, u birdan esini yσqotgandek engimga tarmashdi-da, hirqirab: «Yo siz σlasiz, yo erim... Ikkovingizdan bittangiz σlishingiz darkor... Ikkita erkakning kσz oldida benomuslik σlimdan battar. Bittangiz σlishingiz shart. Kim tirik qolsa, shuni er qilaman», deb chinqiraverdi. Shunda erkakni σldirsammikan deb qoldim. *(Ma'yus iztirob.)*

Endi sizlarga bu gaplarni aytib berganimdan keyin meni juda bağritosh deb σylasangiz kerak. Sizga qolsa, shunday, negaki, bu juvonning yuzini kσrmagansiz. Negaki, uning yonib turgan kσzlarini kσrmagansiz. Shu qarashiga kσzim tushganida, mayli, turgan joyimda yashin urib σlsam σlaman, lekin uni xotinlikka olaman deb kσnglimga tugdim. Kallamda uni xotin qilishdan boshqa hech narsa yσq edi. Yσq. bu siz σylagandek yovvoyi mayl emas. Agar xayolim faqat shahvatda bσlgan-da, ayolni bir tepib, tashlab ketgan bσlar edim. Unda qilichimni ham erkakning qoniga bulğab σtirmasdim. Lekin σsha fursatda, chakalakning ğira-shirasida juvonning yuziga qaragan paytimda, erini σldirmay bu yerdan ketmayman, deb ont ichdim.

Lekin, uni σldirsam ham, nomardlarcha σldirgim kelmadi. Uni arqondan bσshatdim, qilichda solishamiz, dedim. Daraxt tagidan topilgan arqon - σshanda men tashlagan arqon. Erkak σsha zahoti betini tirishtirib, qσliga oğir qilichni oldi-da, bir sσz ham gapirmay, ğazab bilan menga tashlandi. Bu olishuv qanday tugaganini aytib σtirish shart emas. qilichim yigirma uchinchi sermashda uning kσkragiga sanchildi. Yigirma uchinchi sermashda, - iltimos, shuni unutmang! Haligacha aqlim bovar qilmaydi – bu dunyoda faqat bitta shu odam men bilan yigirma marta qilich urishtirtirdi. *(Shodon tabassum.)*

U yiqilishi bilan, qσlimda qonga belangan qilich, juvonga σgirildim. Lekin, tasavvur qilasizmi, – hech qaerda yσq edi u. Daraxtlarni oralab izladim. Lekin tσkilgan bambuk yaproqlarida hech qanaqa iz-piz yσq. Tevarakka quloq tutaman, erkakning bσğzidagi ramaqijon xirillashidan boshqa tovush kelmaydi.

Balki biz olishayotganda juvon yordamga chaqirish uchun chakalakdan chiqqandir? Shu gumon kallamga kelishi bilan, gap ƣzimning hayotimga taqalganini angladim. Ȯlgan odamning qilichi, kamonu ƣqlarini olib, darrov avvalgi sƣqmoqqa chiqib oldim. U yerda ayolning oti tinchgina ƣtlab yurgan ekan. Keyin nima bƣlganini aytib berish behuda gap sotish bƣladi deb ƣylayman. Faqat bitta narsa – poytaxtga kirish oldida menda ƣsha qilich yƣq edi. Mana, bor iqrorim shu. Meni eng shafqatsiz jazoga torting – axir, bir kuni kelib boshim xodaning uchiga sanchilib turishini bilaman-ku.

Kiyomidzu ehromidagi izhori dilda juvonning aytganlari

Kƣk kiygan erkak menga erishgandan keyin boğloğli erimga ƣgirilib qaradi-da, masxara qilib xa-xoladi. Erimga qanchalar oğir bƣlgan bƣlsa! Lekin u qancha tƣlğanmasin, boğlangan arqon tanasini shuncha battar qiyar edi. Men beixtiyor butun vujudim bilan unga talpindim, - yƣq. faqat talpindim, xolos. Lekin bu erkak meni bir tepib yerga ağnatdi. Ana shu lahzada yuz berdi bu. Shu lahzada men erimning kƣzida ta'rifga siğmas bir ƣt kƣrdim. Ta'rifga siğmas... hatto hozir uning kƣzlarini eslasam, titroğimni bosolmay qolaman. Bir oğiz ham gapirishga choği kelmasa-da, erim shu lahzada butun yuragini bir nigohda tƣkib berdi. Lekin uning kƣzlarida ğazab yo mashaqqat azobi emas, - menga bƣlgan sovuq nafrati yonar edi, mana, qarashi nimani bildirardi! Anovi erkakning tepkisidan emas, shu qarashdagi dahshatdan ƣzimni yƣqotib, qichqirib yubordim-da, hushimdan ketdim.

Ȯzimga kelganimda kƣk kiyimli erkakning qorasi ƣchgan edi. Faqat erim kriptomeriya tanasiga boğloğligicha turar edi. Tƣkilgan bambuk yaproqlari ustidan bazƣr turib, erimning yuziga termildim. Lekin uning qarashida tariqcha ƣzgarish sezilmadi. Kƣzlarida boyagi-boyagidek sovuq nafrat va botiniy jirkanish bor edi. Ȯshanda ne ahvolda ekanimni qanday aytishni bilmayman - ham nomus, ham alam, ham ğazab... Gandiraklab, qaddimni zƣrğa ushlab, erimga yondashib bordim.

«Quloq soling! Endi bunday bƣlgandan keyin siz bilan umr qilolmayman. Men ƣlimni tanladim. Lekin... lekin siz ham yashamaysiz. Siz nomussizligimni kƣrdingiz. Shundan keyin sizni qanday tirik yurgani qƣyaman.»

Ming azob bilan unga shu gaplarni aytdim. Erimning sini ƣzgarmadi, menga boyagidek jirkanib qarab turaverdi. Yuragim kƣkragimni yorib chiqib ketguday hayajonimni zƣrğa bosib, uning qilichini axtara boshladim. Lekin, hammasini qaroqchi ƣğirlab ketgan shekilli, chakalakda faqat qilich emas, kamon ham, uning ƣqlari ham yƣq edi. Oyoğim ostida, baxtimga, faqat xanjar yotgan ekan. Xanjarni erimga ƣqtalib: «Endi sizning joningizni olaman. Va hoziroq ƣzim ham orqangizdan ergashaman», dedim.

Erim bu gaplarni eshitgandan keyin zƣr bilan lablarini qimirlatdi. Albatta, ovozi eshitilmadi, chunki oğziga bambuk yaproqlari tiqilgan edi. Lekin lablariga qarab turib, nima deganini darrov angladim. Erim ƣsha jirkanishi bilan bitta «Ȯldir». sƣzni aytdi: Hushimni yƣqotayozgan bir holatda xanjarni och-havorang kƣylagi ustidan kƣkragiga

chuqur sanchdim. Keyin yana hushimdan ketdim shekilli. Ȯzimga kelgandan keyin atrofga alanglasam, erim ɵsha boğlangan kɵyi turibdi, endi nafasi tingan. Erimning oppoq yuziga kriptomeriyaning bambuk shoxlari bilan aymashgan qalin novdalari orasidan botayotgan quyoshning tutam nuri tushdi. Ȯkrab yiğlashimni bosib murdaga chirmalgan arqonni echdim. Keyin... keyin menga nima bɵldi? Buni aytishga holi-jonim yɵq. Nima qilmayin, ɵzimni ɵldirishga kuch topa olmadim. Bɵğzimga xanjar qadadim, toğ bağridagi kɵlga ɵzimni chɵktirmoqchi bɵldim, juda urindim, - lekin mana, ɵlmadim, tirik qoldim, bu bilan faxr ham qilolmayman. *(Ma'yus tabassum.)* Balki mehribon va ğamxɵr ma'buda Kannon mendek arzimas bir jonzotdan yuz ɵgirgandir. Nima -qilay, ɵz erini ɵldirgan, nomusiga qaroqchi tekkan men nima qilay? Nima men... men... *(birdan ȯkrab yiğlash.)*

Karomatchi tili bilan marhum ruhining aytganlari

Xotinim bilan bɵlgandan keyin yɵltɵsar u bilan yonma-yon yerga ɵtirib oldi-da, uni yupata boshladi. Oğzim, turgan gap, tiqinlangan. Ȯzim daraxtga chandib tashlanganman. Lekin tinmay unga kɵzim bilan ishora qilaman: «Ishonma bunga! Hamma gapi yolğon», - mana, nima deb uqtirmoqchi bɵldim. Lekin xotinim tɵkilgan bargu xazonlar ustida ğamga botib ɵtirganicha, tizzasidan kɵzini uzmadi. Rostdan ham, u yɵltɵsarning gapini jon quloği bilan tinglayotganga ɵxshardi. Men rashkdan buralib-tɵlğanardim. Yɵltɵsar ustalik bilan gapni maqsadiga burardi. Bir nomusidan ayrilgandan keyin eri bilan yashab ketishi dushvor. Eri bilan bu ahvolda qolganidan kɵra, yɵltɵsar bilan ketgani yaxshi emasmi? Yɵltɵsar yuragidan urgani uchun shu badkirdor ishlarni qildi-ku... – mana shunaqa yuzsiz gaplarni gapirdi u.

Xotinim yɵltɵsarni gapini eshitib, boshini ma'yus kɵtardi. Hech qachon u kɵzimga buncha chiroyli bɵlib kɵrinmagan. Lekin mening chiroyli xotinim boğliq paytimda yonimda turib yɵltɵsarga nima deb javob berdi deng? Hozir yɵqlikda sargardonman, lekin ɵsha javobni eslasam, alam-achchiqda ɵrtab ketaman. «Xɵp, meni xohlagan tomoningizga boshlang», - mana, xotinim nima dedi. *(Uzoq sukut.)*

Lekin uning aybi faqat shu emas. Bitta shuning ɵzi uchun zulumotda buncha azob bilan tentiramasdim. Nima bɵldi deng: xotinim xuddi tush kɵrayotgandek, yɵltɵsarga ergashib, uning qɵlidan ushlab oldi, chakalakdan chiqaman deganda birdan rangi bɵzdek oqarib, qɵlini daraxtga boğlangan menga nuqib, «Ȯldiring buni! U tirik qolsa, men sizniki bɵlolmayman!», deb telbalanib bir necha marta xuddi esini yɵqotgandek chinqirdi. «Ȯldiring buni!» - endi bu sɵzlar tɵfon bɵlib meni zulumotning eng chuqur qa'riga uchirib ketadi. Inson quloğiga biron-bir marta shunaqa iflos gaplar yetib kelganmikan? Biron-bir marta... *(Birdan portlagan achchiq xaxolash.)* Bu gaplarni eshitgan yɵltɵsar ham bɵzarib ketdi. «Ȯldiring uni!» - deb xotinim uning yengiga tarmashib oldi. Yɵltɵsar unga kɵzini uzmay tikilib, ha ham, yɵq ham demadi, keyin birdan uni bir tepib xazon ustiga yiqitdi. *(Yana achchiq xaxolashning portlashi.)* Qɵllarini kɵkragiga chalishtirimb, menga ɵgirildi. «A bu xotinni nima qiish kerak, a? Ȯldiraymi yo rahm qilaymi? Javobiga

boshingizni qimirlating. Ǵldiraymi?» Bitta shu gapi uchun ham uni kechirishga tayyor edim. *(Yana uzoq sukut.)*

Men taraddudda qolgan paytim xotinim bir chinqirdi-da, chakalakning ichiga otildi. Yǫltǫsar shu zahoti orqasidan tashlandi, lekin hatto yengidan ham ushlashga ulgurmadi, shekilli. Men xuddi bosinqirayotgandek kǫrib turardim.

Xotinim qochib ketgandan keyin, yǫltǫsar mening qilichim, kamon va ǫqlarimni oldi-da, men boğlangan arqonning bir joyini kesib qǫydi. Uning chakalak ichiga kirib ketayotganda: «Endi ǫzimni ǫylashim kerak», deb ğuldiragani esimda.

U ketgandan keyin hamma yoq jimjit bǫlib qoldi. Yǫq, hamma yoq emas, quloğimga yonimda xuddi kimdir yiğlayotgandek bir tovush eshitildi. Ǵzimni arqondan bǫshatib, diqqat bilan quloq tutdim. Nima ekan deng? Bilsam, izillab ǫzim yiğlayotgan ekanman.

Azoblangan tanamni nihoyat daraxtdan uzdim. Oldimda xotinim tushirib qoldirgan xanjar yiltirab yotar edi. Uni qǫlimga olib, bir siltov bilan kǫkragimga sanchdim. Tomoğimga qandaydir qonli bir tuyur kelib tiqilgandek bǫldi, lekin bunda hech qanday azob sezmadim. Kǫkragim sovugandan keyin atrof battar jimjit bǫlib qoldi. Oh, bu qanaqa jimjitlik edi! Toğ bağridagi bu chakalakda bitta qush ham chirq etgani yǫq. Faqat botayotgan shafaq quyoshi kriptomeriyalar tanasida tovlanar edi. Shafaq quyoshi... lekin mana, uning nurlari ham sekin ǫchdi. Endi daraxtlar ham, bambuk ham kǫrinmay qoldi. Meni, yerda uzala yotgan meni sim-siyoh qoronğulik chulğab oldi.

Ha, mana shunda kimdir birov menga sekin yaqinlashdi. Kim ekan deb unga qaramoqchi bǫldim. Shunda ǫsha kimdir... shu kimdir kǫrinmas qǫli bilan kǫkragimdagi xanjarni sekin suğurib oldi. Shu zahoti oğzim sharqirab chiqqan qonimga tǫldi. Shundan keyin yǫqlikning zulmatiga mangu chǫkib ketdim.

1922 y.

A.A'zam tarjimasi

Акутагава. «Новеллы».
Изд.-во худ. литературы.
Москва – 1959